

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

4.2.2014

B7-0150/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o sastanku na vrhu između EU-a i Rusije
(2014/2533(RSP))

**Guy Verhofstadt, Kristiina Ojuland, Leonidas Donskis, Graham Watson,
Louis Michel, Sophia in 't Veld, Marietje Schaake,
Johannes Cornelis van Baalen, Ramon Tremosa i Balcells, Sarah Ludford,
Alexander Graf Lambsdorff**
u ime kluba ALDE

RE\1018046HR.doc

PE527.350v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

Rezolucija Europskog parlamenta na sastanku na vrhu između Europske unije i Rusije (2014/2533(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Rusiji, posebno od 17. veljače 2011. o vladavini prava u Rusiji¹, od 13. rujna 2012. o političkom iskorištavanju pravosuđa u Rusiji², od 13. prosinca 2012. s preporukama Parlamenta Vijeću, Komisiji i Europskoj službi za vanjsko djelovanje o pregovorima o novom sporazumu između EU-a i Rusije³, od 13. lipnja 2013. o vladavini prava u Rusiji⁴, od 12. rujna 2013. o pritisku koji Rusija vrši na zemlje Istočnog partnerstva (u kontekstu predstojećeg sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u Vilniusu)⁵, od 12. prosinca 2013. o ishodu sastanka na vrhu u Vilniusu i budućnosti Istočnog partnerstva, posebno u pogledu Ukrajine⁶;
 - uzimajući u obzir postojeći Sporazum o partnerstvu i suradnji (SPS) kojim se utvrđuje partnerstvo između Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Ruske Federacije s druge strane i sadašnje pregovore o novom sporazumu između EU-a i Rusije,
 - uzimajući u obzir ciljeve i obveze EU-a i Rusije na temelju „Partnerstva za modernizaciju“ koje je započeto u Rostovu na Donu 1. lipnja 2010.,
 - uzimajući u obzir rezultate sastanka na vrhu između EU-a i Rusije od 28. siječnja 2014.
 - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da Europska unija ostaje predana daljnjem produbljivanju i razvijanju odnosa s Rusijom i budući da su Europska unija i Rusija već uspostavile duboke i sveobuhvatne odnose, posebno u energetske, ekonomskom i poslovnom sektoru i da se na području globalne ekonomije međusobno isprepleću i jedna o drugoj ovise;
- B. budući da je sastanak na vrhu između EU-a i Rusije 28. siječnja 2014. sveden na trosatni ograničeni sastanak koji se usredotočio na ograničen broj pitanja, ukazujući na pogoršanje odnosa između EU-a i Rusije, uglavnom zbog pritiska Rusije na istočne partnere;
- C. budući da EU i njezine države članice moraju i dalje budno paziti na zaštitu demokratskih načela i vladavine prava u svijetu, posebno kad je riječ o tako važnoj susjednoj zemlji kao što je Rusija koja se svojim članstvom u Vijeću Europe obvezala na dijeljenje i podupiranje zajedničkih demokratskih načela, vladavine prava i

¹ SL C 188 E, 28.6.2012., str. 37.

² SL C 353 E, 03.12.13., str. 134.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0505.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0284.

⁵ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0383.

⁶ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0595.

poštovanja temeljnih vrijednosti;

- D. budući da slična jamstva i obveze proizlaze iz članstva Rusije u Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju i budući da se pristupanje Rusije Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) temelji na pretpostavki da se u zemlji podupire vladavina prava;
- E. budući da od 1. prosinca 2013. zračni prijevoznici ruskim vlastima prenose unaprijed poznate podatke o putnicima (engl. *Advanced Passenger Information – API*) i budući da će od 1. srpnja 2014. ruske vlasti zahtijevati sve podatke o putnicima i posadi zrakoplova koji prelijeću njezin prostor; budući da ruske vlasti nastoje uspostaviti potpuno razvijeni sustav prikupljanja imena iz baze podataka putnika; budući da sustav dostave unaprijed poznatih podataka o putnicima (API) ruske vlasti mogu koristiti u svrhu identificiranja građana EU-a koji bi mogli kritizirati ruske vlasti tijekom Olimpijskih igara u Sočiju;
- F. budući da postoji ozbiljna zabrinutost zbog događaja u Ruskoj Federaciji u pogledu poštovanja i zaštite ljudskih prava, vladavine prava, poštovanja temeljnih demokratskih načela i pravednosti izbora, slobode tiska i medija te slobode okupljanja;
- G. budući da se građani EU-a koji su sudionici ili gledatelji na Olimpijskim igrama nalaze pod općom prismotrom koja se vrši presretanjem i čuvanjem svih komunikacija; budući da Komisija smatra da bi svaka država članica trebala svoje građane obavijestiti o programima masovnog nadziranja koji okružuju Soči, ali budući da se čini da to nije napravila niti jedna država članica;
- H. budući da je Rusija uvela niz ciljanih sankcija protiv susjednih zemalja prije sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u Vilniusu u studenom 2013. s namjerom podriivanja opredijeljenosti tih zemalja da potpišu ili napreduju u smjeru sporazuma o pridruživanju i režima slobodne trgovine s Europskom unijom;
- I. budući da je usvajanje zakona o registraciji političkih stranaka i financiranju nevladinih organizacija, diskriminirajućeg zakona usmjerenog protiv LGBT zajednice kojim se zabranjuje „propaganda netradicionalnih seksualnih odnosa“ i u kojem se homoseksualnost izjednačuje s pedofilijom te usvajanje zakona o pravu okupljanja, ekstremizmu, kleveti i ograničenjima povezanim s filtriranjem internetskih sadržaja znatno pridonijelo pogoršavanju ozračja u pogledu razvoja istinskog civilnog društva u Rusiji te se koristilo i za uznemiravanje nevladinih organizacija, demokratske oporbe i medija;
- J. budući da su ruske vlasti povećale aktivnosti masovnog nadziranja zbog Olimpijskih igara u Sočiju jačanjem programa nadzora SORM (Sustav operativnog-istražnih mjera); budući da nad aktivnostima nadziranja koje provode ruske vlasti nije uspostavljan nikakav demokratski ili sudski nadzor; budući da je ruski Vrhovni sud potvrdio da se program SORM smije koristiti za prislušivanje pojedinaca koji kritiziraju vladu, kao da sudjeluju u „ekstremističkim radnjama“;
- 1. primjećuje da skraćeni oblik sastanka na vrhu EU-a i Rusije prikladno odražava trenutačno stanje odnosa između EU-a i Rusije, čime se omogućava pragmatična razmjena o aktualnim pitanjima simbolizirajući također i izazove s kojima se suradnja

- između EU-a i Rusije trenutačno suočava; predlaže da se sastanci na vrhu između EU-a i Rusije održavaju jednom godišnje umjesto sadašnjeg dvogodišnjeg obrasca;
2. naglašava činjenicu da srednjoročna i dugoročna politička i ekonomska stabilnost i razvoj u Rusiji ovise o nastanku istinske demokracije te naglašava da će budućnost razvoja odnosa EU-a i Rusije ovisiti o naporima za jačanje demokracije, vladavine prava i poštovanja temeljnih prava unutar Rusije;
 3. istovremeno smatra žalosnim što rusko vodstvo Istočno partnerstvo EU-a smatra prijateljom svojim političkim i ekonomskim interesima; naglašava činjenicu da će Rusija naprotiv imati koristi od pojačanih trgovinskih i ekonomskih aktivnosti, dok će njezinu sigurnost povećati stabilno i predvidljivo susjedstvo;
 4. naglašava činjenicu da se kod političkih stajališta EU-a i u svim aspektima odnosa EU-a i Rusije, posebno u pogledu rada na novom sporazumu o suradnji, mora voditi više računa o sustavnom nepoštovanju demokratskih načela, vladavine prava i temeljnih prava u Rusiji; ponovno daje potporu sveobuhvatnom, zakonski obvezujućem sporazumu koji obuhvaća politička, ekonomska i socijalna pitanja i uključuje sva područja povezana s demokracijom, vladavinom prava i poštovanjem ljudskih prava, naročito temeljnih prava, pod uvjetom da je Rusija spremna poduzeti korake u svrhu jačanja vladavine prava i poštovanja ljudskih prava; izražava zabrinutost zbog sadašnjeg prikupljanja i korištenja unaprijed poznatih podataka o putnicima (API) i zbog težnje ruskih vlasti da u bližoj budućnosti prikupljaju podatke iz baze podataka putnika (PNR) bez ikakve pravne osnove za ovakve prijenose podataka;
 5. poziva Komisiju da razmotri moguće protumjere kojima EU može reagirati ako Rusija zbog kratkovidnih političkih ciljeva prekrši trgovinska pravila WTO-a; naglašava da iako Rusiji ne bi trebalo dati priliku da uloži veto na političke odluke zemalja Istočnog partnerstva, EU mora biti spreman i voljan potruditi se oko zakonitih problema i interesa Rusija, posebno u pogledu trgovinskih i poslovnih interesa; no ponavlja da, za razliku od carinske unije koju zagovara Rusija, sporazumi EU-a i zemalja Istočnog partnerstva o sveobuhvatnoj slobodnoj trgovinskoj zoni ovim zemljama ne brane slobodno trgovanje s trećim zemljama; stoga ukazuje na to da će nakon potpisivanja sporazuma o pridruživanju koji uključuje sveobuhvatnu slobodnu trgovinu, istočni partneri još uvijek moći slobodno trgovati s Rusijom u skladu sa sporazumima o slobodnoj trgovini koji se sada potpisuju u sklopu Zajednice nezavisnih država (ZND); stoga izjavljuje da Rusija mora prestati sa svojom „mi ili oni“ retorikom koju koristi u odvratanju istočnih partnera od pokušaja stvaranja tješnjih odnosa s EU-om;
 6. pozdravlja predsjedničku amnestiju i oslobađanje Mihaila Hodorkovskog, dvije aktivistice skupine „Pussy Riot“ i članova Greenpeacea, no primjećuje kako se čini da su ova djela tek kozmetički potezi namijenjeni poboljšanju imidža Rusije prije Olimpijskih igara u Sočiju; poziva političke vođe i javne osobe EU-a koji će prisustvovati Olimpijadi u Sočiju da pokrenu pitanje ljudskih prava i demokracije i da se suzdrže od sudjelovanja u propagandnim trikovima ruskih vlasti; izražava zabrinutost zbog ruskog programa općeg nadziranja SORM; dovodi u pitanje trogodišnje čuvanje svih podataka koje tijekom Olimpijskih igara u Sočiju prikupe ruske tajne službe; poziva rusku vladu da prestane s progonom ekoloških aktivista Surena Gazorijana,

Jevgenija Vitiška i Andreja Rudomaha zbog njihovih navoda o državnoj korupciji i ekološkim problemima povezanim sa Zimskim olimpijskim igrama;

7. primjećuje raširene prosvjede i demonstracije u Rusiji nakon predsjedničkih izbora u ožujku 2012. koji su trajali nekoliko mjeseci; žali zbog činjenice da je rusko vodstvo ignoriralo i gušilo ovaj narodni pokret koji je bio znak duboke privrženosti ruskih građana demokraciji; poziva ruske vlasti da oslobode preostale zatočene prosvjednike i da se angažiraju oko civilnog društva i demokratske oporbe;
8. uznemiren je zbog nedavnih pokušaja predsjednika Putina da uvjeri homoseksualne posjetitelje u Sočiju kako se ne trebaju bojati uhićenja ili kazne, no upozoravajući ih da „ostave djecu na miru“;
9. utvrđuje da se, iako je zabrana prosvjednih skupova tijekom Olimpijskih igara ublažena, mjerama na snazi neravnomojerno ciljaju skupine koje se zalažu za prava homoseksualnih osoba i političku reformu, ograničava broj prosvjednika i dopuštaju samo prosvjedi na nekim unaprijed odobrenim područjima, čime se podriva sloboda okupljanja;
10. pozdravlja napore Rusije da, zajedno sa SAD-om i međunarodnom zajednicom, odobri rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a o uništenju sirijskog kemijskog oružja i sazivanju pregovora Ženeva II.; svejedno traži od Rusije, kao stalne članice Vijeća sigurnosti, da prihvati svoje odgovornosti u sirijskoj krizi i omogući odobravanje obvezujuće humanitarne rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a i upućivanje predmeta koji se tiče stanja u Siriji Međunarodnom kaznenom sudu;
11. podsjeća na svoju preporuku o zajedničkim viznim ograničenjima za ruske dužnosnike umiješane u slučaj Sergeja Magnitskog te zahtijeva od Vijeća i Komisije da odrede zabranu izdavanja viza i zamrzavanje financijske imovine u čitavom EU-u svim dužnosnicima umiješanim u smrt Magnitskog kojem se sada i posthumno sudi, kao i svim ostalim ozbiljnim kršiteljima ljudskih prava u Rusiji; naglašava da ti pojedinci ne smiju imati koristi od nijednog sporazuma o viznim olakšicama; izražava duboku zabrinutost zbog planova uključivanja velikog broja ruskih dužnosnika s takozvanim „službenim putovnicama“ u sporazum o viznim olakšicama o kojemu se trenutačno raspravlja;
12. poziva na centralizaciju političke odgovornosti EU-a prema Rusiji u sljedećem sazivu Europske komisije, s jasnom i središnjom ulogom Visoke predsjednice/potpredsjednice i državama članicama koje su se obvezale da će jednoglasno nastupati prema Rusiji;
13. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, državama članicama te parlamentu i vladi, parlamentu i predsjedniku Ruske Federacije.